

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Τον Γραφείο
Κ.Κ. Κορυτηνής
Αριθμός Αδειας
ΚΩΔΙΚΟΣ 280005
PRESS POST X+5 PRESS POST
ΕΛΤΑ Hellenic Post

εὐλογία παρὰ τοῦ Σαρκωθέντος Κυρίου. Τὸ νέο ἔτος νὰ εἶναι Χριστοφόρο καὶ νὰ φέρει τὴν πολυπόθητη εἰρήνη στὸν κόσμο. Τὸ μεσημέρι τῶν Χριστουγέννων ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης, εὐλόγησε καὶ μοίρασε τὸ φαγητό.

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ



Τὴν Τετάρτη, 27 Δεκεμβρίου, ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Κομοτηνῆς, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτάζοντος Ἱεροῦ Παρεκκλησίου τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ



Τὴν Κυριακή, 31 Δεκεμβρίου, τελέστηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς ἡ ἀρχαιοπρεπὴς Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων.

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ



Τὴν Κυριακή, 31 Δεκεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Βασιλείου Παγουρίων. Στὴ συνέχεια, μετέβη στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς, ὅπου παρουσίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν, τῶν Ἱεροψαλτῶν καὶ πλήθους πιστῶν, εὐλόγησε τὴν Βασιλόπιτα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ παρουσίασε ἐν συντομίᾳ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος. Τέλος, στὸν λόγο του ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε τὸ νέον ἔτος νὰ εἶναι Χριστοφόρο καὶ σωτήριο καὶ νὰ φέρει τὴν εἰρήνη σὲ ὅλον τὸν κόσμο.





Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ καὶ τὴν Ὁρκωμοσία τοῦ νέου Περιφερειάρχου Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης κ. Χριστοδούλου Τοψίδη καὶ τῶν Περιφερειακῶν Συμβούλων.



ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ









Ἐν ὄψει τῶν Χριστουγέννων, ὁ Σεβασμιώτατος δέχθηκε στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὴν ἐπίσκεψη χορωδιῶν, οἱ ὁποῖες ἔψαλαν τὰ Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα: Τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ν. Ροδόπης, τῶν μαθητῶν, συνοδευομένων ἀπὸ τοὺς Καθηγητές τους, τοῦ Ἑνιαίου Εἰδικοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Γυμνασίου-Λυκείου Κομοτηνῆς (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.), τοῦ νέου Εἰδικοῦ Γυμνασίου Μελέτης, τοῦ Γραφείου Ἐσωτερικῆς καὶ Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Μητροπόλεως, τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς καὶ τοῦ Νέου Σιδηροχωρίου, τῆς Στρατιωτικῆς Μουσικῆς, τοῦ Ἐργαστηρίου Παραδοσιακῶν Χορῶν, τῶν παιδιῶν τῶν Βρεφονηπιακῶν Σταθμῶν καὶ τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, 24 Δεκεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος, χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς καὶ εὐλόγησε τὰ παραδοσιακὰ Χριστόψωμα.





Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ εὐχήθηκε ὑγεία καὶ κάθε

Καταστήματος Κράτησης (Φυλακῶν) Κομοτηνῆς.



Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΑΙΔΩΝ



Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν προστατῶν τοῦ Σώματος τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, Ἁγίων Τριῶν Παίδων ἐν Καμίνῳ, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Ἑσπερινὸ καὶ ἐν συνεχείᾳ τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων στὴν ἕδρα τῆς Περιφερειακῆς Πυροσβεστικῆς Διοίκησης Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας γιὰ τὸν Ἑορτασμὸ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ-ΣΑΠΩΝ



Τὸ Σάββατο, 16 Δεκεμβρίου, στὴν αἴθουσα τοῦ 2ου Γυμνασίου Σαπῶν, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ καὶ τὴν Ὁρκωμοσία τοῦ νέου Δημάρχου Μαρωνείας -Σαπῶν κ. Ἀπόστολου Ἰωάννου, καθὼς καὶ ὅλων τῶν Συμβούλων τοῦ Δήμου.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ



Τὴν Κυριακή, 17 Δεκεμβρίου, στὴν αἴθουσα τοῦ κινηματογράφου ΡΕΞ, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ καὶ τὴν Ὁρκωμοσία τοῦ Δημάρχου Κομοτηνῆς κ. Ἰωάννου Γκαράνη, καθὼς καὶ ὅλων τῶν Συμβούλων τοῦ Δήμου.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΟΥ





Τὴν Κυριακή, 17 Δεκεμβρίου, στὴν αἴθουσα τοῦ Μεγάρου Μουσικῆς Κομοτηνῆς, ὁ

διπλώματα καὶ τὰ πτυχία στοὺς σπουδαστὲς ποὺ ὁλοκλήρωσαν μὲ ἐπιτυχία τὶς σπουδές τους κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιο.

ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, ὁ Σεβασμιώτατος ἀρχικὰ χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Προστάτου τοῦ Συλλόγου Φίλων Βυζαντινῆς Μουσικῆς, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἀκολούθως, μετέβη στὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας Κομοτηνῆς καὶ χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινό. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας τοῦ Πυροβολικοῦ.



Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Παρανονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Ἀσωμάτων. Τὴν ἑπομένη ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ Ἰάσμου καὶ ἀνέπεψε Δέηση γιὰ τοὺς ἡρωικῶς πεσόντες Ἰασμιῶτες στὴ μάχη τοῦ Πόγραδετς.





Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ



Τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Μωσαϊκοῦ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Τὴν Παρασκευή, 15 Δεκεμβρίου, Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου καὶ τῆς μητέρας του, Ἁγίας Ἀνθίας, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸ ἑορτάζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ

Ἰμέρου καὶ προέστη τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ἱερὸ Ναό.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Στυλιανοῦ τοῦ Παμφλαγόνος, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς. Στὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἀνέπεμψε δέηση ὑπὲρ φωτισμοῦ καὶ διαφυλάξεως πάντων τῶν βρεφῶν καὶ τῶν νηπίων.



ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΙΜΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος, ἐν ὄψει τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ὑπεδέχθη τὴν Τιμία Κάρα τῆς Ἁγίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης, Γαρδικίου καὶ Πύλης στὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ἐνοριακὸ Ναὸ τῆς πόλεως.



ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης, 30 Νοεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ στὸ Ἐργαστήριο Παραδοσιακῶν Χορῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.



ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ



Τὴν Παρασκευή, 1 Δεκεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς Ἀκολουθίας τῆς Ὁρκωμοσίας Δοκίμων Ἀστυφυλάκων τοῦ Τμήματος Δοκίμων Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ



Τὴν Παρασκευή, 1 Δεκεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν Ἁγιασμὸ τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς «Χρύσανθος Φιλιππίδης» γιὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸ ἔτος. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σεβασμιώτατος ἐπέδωσε τὰ

Τεῦχος 40ο • Ὀκτώβριος – Δεκέμβριος 2023

Τὸ Πρόσωπο τῆς Παναγίας μας μέσα ἀπὸ τὴν Λατρεία μας

Ἀπὸ τὴν Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἀρχιμανδρίτης Ἀντώνιος Χρ. Παπαθανασίου
Ἐφημέριος Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Ἀσκητῶν

Τὸ Πρόσωπο τῆς Παναγίας κατέχει τὴν πρώτη θέση μέσα στὸν χῶρο τῆς Λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ὅπως ἦτο φυσικό, πολλὲς εἶναι οἱ ἑορτές, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται σ' αὐτήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἄπειροι εἶναι οἱ ὕμνοι μὲ τοὺς ὁποίους οἱ πιστοὶ ὑμνοῦν τὸ ἱερό της Πρόσωπο.

Δὲν ὑπάρχει μήνας, ποὺ νὰ μὴν ὑπάρχει ἑορτὴ στὸ Πρόσωπό της. Δὲν ὑπάρχει Ἱερὰ Ἀκολουθία ποὺ νὰ μὴν ἀναφέρουμε τὸ Ὄνομά της. Ἐμεῖς ὅμως, δὲν μποροῦμε νὰ τὰ συμπεριλάβουμε ὅλα αὐτὰ μέσα στὰ στενὰ ὅρια ἑνὸς ἄρθρου, ποὺ πρόκειται νὰ δημοσιευθεῖ σ' ἕνα περιοδικό. Θὰ ἐπιμερίσωμε σὲ ἑνότητες αὐτὸ τὸ τεράστιο θέμα, καὶ εὐελπιστοῦμε, ὅτι, ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, θὰ ἐξαντλήσωμε τὸ θέμα μας πρὸς ὠφέλεια τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Στὸ ἄρθρο μας αὐτό, θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴν ἑορτὴ τῆς εἰσόδου τῆς Παναγίας μας στὸν Ναὸ καὶ τῆς ἀφιερώσεώς της ἀπὸ τοὺς γονεῖς Της στὸν Θεό.

Τὶς πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας μας ἀντλοῦμε ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Παράδοση καὶ αὐτὸ διότι ἐλάχιστες εἶναι οἱ βιβλικὲς ἀναφορές, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στὸ Πρόσωπό Της.

Σύμφωνα, λοιπόν, μὲ τὴν Ἱερὰ Παράδοση, οἱ γονεῖς τῆς Θεοτόκου Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα ἦσαν ἄνθρωποι εὐσεβεῖς πιστοὶ καὶ δίκαιοι ποὺ περίμεναν ἐναγωνίως τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσίου, διὰ τὸν λόγο αὐτὸ πάσχιζαν νὰ φέρουν στὸν κόσμο ἕνα παιδί, ἐλπίζοντας ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τους θὰ προερχόταν ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας. Παρὰ τὶς προσπάθειες, ἐπὶ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια ἦσαν ἄτεκνοι. Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ δὲν ὑλοποιοῦνταν ὁ ἀκραιφνὴς πόθος τους, νὰ φέρουν στὸν κόσμο ἕνα παιδί. Ἡ πικρία τους μεγάλη ἀλλὰ καὶ ἡ ἀκράδαντη πίστη στὸν Θεὸ δὲν τοὺς ἔκαμψε. Συνέχιζαν νὰ ἐλπίζουν καὶ μὲ ἀκατάπαυστη θερμὴ προσευχὴ στὸν Θεὸ περίμεναν ὅτι κάποτε θὰ εἰσακουσθεῖ ἡ εἰλικρινὴς προσευχή τους καὶ θὰ ἔλθει τὸ ποθούμενον. Ἄγγελος Κυρίου, λοιπόν, ἐπισκέφθηκε τὴν γηραιὰ πλέον Ἄννα καὶ τὴν πληροφόρησε τὸ χαροποιὸ γεγονὸς ὅτι θὰ γίνει μητέρα. Πραγματικὰ ἡ Ἄννα ἔφερε στὸν κόσμο ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι τὴν Μαρία (Μαριὰμ στὰ ἑβραϊκὰ σημαίνει Κυρία). Τὴν ἀνέλπιστη χαρά τους τὴν ἐξέφρασαν μὲ δοξολογίες καὶ εὐχαριστίες στὸν Θεό.

Ἀπὸ τὴν βρεφική της ἡλικία ἡ Μαρία ἔδειχνε κάτι τὸ ξεχωριστὸ ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιά, στολισμένη μὲ πολλὰ χαρίσματα ἀπὸ τὸν Θεό, ὅπως τὴν πραότητα, τὴν ταπείνωση, τὴν σύνεση καὶ τὴν ὑπακοή. Ἀπὸ τότε ἦταν ξεχωρισμένη ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ὑπηρετήσει τὸ σχέδιο τῆς σωτηρίας τοῦ Κόσμου. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς της

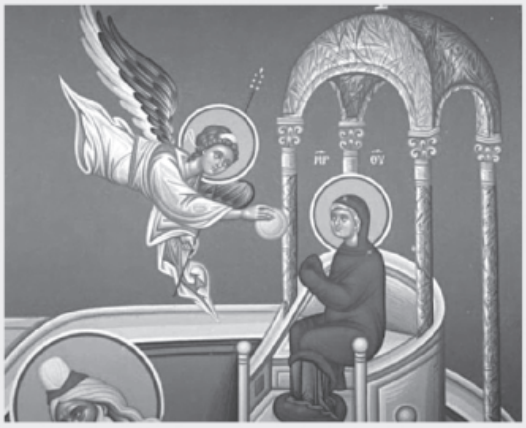


Ἡ Σύλληψη τῆς Θεοπρομήτορος Ἄννης, Μητρὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

βλέποντας ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ κοσμοῦσαν τὸν χαρακτῆρα τοῦ παιδιοῦ τους, τὸ ἐθεώρησαν Θεόσταλτο δῶρο ποὺ τοὺς χαροποίησε πολὺ νὰ τὸ ἀντιδωρήσουν στὸν Θεό. Ἔτσι, ὅταν ἡ Μαρία ἔγινε τριῶν ἐτῶν τὴν ἔφεραν καὶ τὴν παρέδωσαν στὸν Ναό. Ἐκεῖ τὴν παρέλαβε ὁ ἱερέας Ζαχαρίας καὶ τὴν ὁδήγησε στὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων», στὸν πιὸ ἱερὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ γιὰ νὰ περάσει τὰ παιδικά της χρόνια ἀμόλυντη ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ἁμαρτία, ὡς πολύτιμος θησαυρὸς σὲ ἀσφαλὲς θησαυροφυλάκιο.

Ἡ ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας κατὰ θεία παραχώρηση μικρὴ Μαρία ἦταν προετοιμασμένη ἀπὸ τὸν Θεό νὰ διακονήσει τὸ μέγα τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων μυστήριο, νὰ γίνει ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ ἀφιλόξενος γιὰ κάθε θνητὸ ἄνθρωπο χῶρος τοῦ Ναοῦ, ἔγινε γιὰ ἐκείνη ὁ ἐπίγειος παράδεισος καὶ ἄκτιστο φῶς, ποὺ μόνο αὐτὴ ἔβλεπε, φώτιζε ἁπλετα καὶ ἐκτυφλωτικὰ τὸν χῶρο καὶ πλῆθος ἀγγέλων τὴν διακονοῦσαν καὶ τὴν ἔτρεφαν μὲ οὐράνια τροφή.

Στὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων» ἡ Θεοτόκος ἔζησε τὸ πλήρωμα τῆς μυστικῆς κοινωνίας μὲ τὸν Ἅγιο Τριαδικὸ Θεό. Ἐκεῖ ζοῦσε μία ζωὴ ἀφρόντιστη, ἀπερίσπαστη, λύπης ἀμέτοχη, ἀνωτέρα τῶν παθῶν καὶ ὑψηλοτέρα πάσης ὀδυνηρᾶς ἡδονῆς. Πρὸς τὸν Θεὸ μόνο ἔβλεπε, στὸν Θεὸ πρόσεχε, καὶ σ' Αὐτὸν ἦταν ἀφιερωμένη. Γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι, ποὺ εἶχαν διακρίνει στὴν Παρθένο τὰ πιὸ θαυμαστὰ πράγματα, τὴν τιμοῦσαν μὲ ὅ,τι καλύτερο εἶχαν, προσφέροντάς της γιὰ κατοικία τὸν πιὸ ἱερὸ χῶρο ποὺ ὑπῆρχε. Ἔτσι τὸν χῶρο ἐκεῖνο ποὺ εἶχαν ξεχωρίσει καὶ ἀφιερώσει ὡς δῶρο ὅλης τῆς γῆς ἀποκλειστικὰ στὸν Θεό, αὐτὸν ἔδωσαν ὡς κατοικία καὶ στὴν Θεοτόκο.



Τοιχογραφία ποὺ εἰκονίζει τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ νὰ προσφέρει στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο τὸν οὐράνιο ἄρτο μὲ τὸν ὁποῖο τρεφόταν κατὰ τὴ διάρκεια παραμονῆς της στὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων».

Ἡ παραμονή της στὸν ἁγιώτατο χῶρο τοῦ Ναοῦ διήρκεσε δώδεκα χρόνια, μέχρι τὴν ἡλικία τῶν δεκαπέντε χρόνων Της. Τότε ὁ Ζαχαρίας μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἱερεῖς ἀπεφάσισαν νὰ τὴν βγάλουν ἀπὸ τὸν χῶρο τοῦ Ναοῦ καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσουν στὸν κόσμο. Γιὰ προστασία τὴν ἀρραβώνιασαν μὲ τὸν εὐσεβῆ καὶ μεστὸ ἡλικίας Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση ἐτελοῦσε σὲ χηρεία καὶ εἶχε τὴν προστασία τῶν παιδιῶν του ἀπὸ προηγούμενο γάμο. Ἐγκαταστάθηκαν στὴν ὄμορφη καὶ ἥσυχη πόλη Ναζαρέτ, ὅπου ἀργότερα θὰ λάβει χώρα ὁ Εὐαγγελισμός Της.

Ἡ εἴσοδος στὸν Ναὸ τῆς Παναγίας μας ἀποτελεῖ ξεχωριστὴ ἑορτὴ στὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας καὶ τιμᾶται ἀπὸ αὐτὴν τὴν 21η Νοεμβρίου μὲ λαμπρὸ πανηγυρικὸ τρόπο σ' ὅλους τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμο ὀρθοδόξους Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ προμηνύει τὴν παρουσία τῆς Παναγίας μας, ὡς ἱεροῦ προσώπου μέσα στὸν κόσμο καὶ τὸ ξεκίνημα τῆς μεγάλης ἀποστολῆς Της ποὺ τῆς ἀνέθεσε ὁ ἴδιος ὁ Θεός, δηλαδὴ τοῦ Μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ γίνει «θρόνος τοῦ Μεγάλου Βασιλέως». Ἦλθε στὸν κόσμο διὰ τῆς δικῆς της μεσολαβήσεως «νὰ ἑνώσει τὰ διεστῶτα», νὰ θεοποιήσει τὸν ἄνθρωπο διὰ τῆς αὐτοδιαθέσεώς Της στὸ Θεῖο θέλημα μὲ τὸ Μέγα Μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, κάνοντας τὸν ἑαυτόν της «κλίμακα δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός».

Καὶ σήμερα, τιμῶντας τὴν «τριετίζουσαν δάμαλιν» κατὰ τὴν μεγάλη Ἑορτὴ τῆς εἰσόδου τῆς Παναγίας μας στὸν Ναὸ ψάλλομε μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς μας τὸ κοντάκιο τῆς Ἑορτῆς «ὁ καθαρώτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος, ἡ πολυτίμητος παστὰς καὶ Παρθένος, τὸ ἱερὸν θησαύρισμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, τὴν χάριν συνεισάγουσα, τὴν ἐν Πνεύματι Θείῳ, ἣν ἀνυμνοῦσιν Ἄγγελοι Θεοῦ, Αὕτη ὑπάρχει σκηνὴ ἐπουράνιος».

Εἰσάγεται ἡ Παναγία μας εἰς τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὴν ἀνυμνοῦμε ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἀνὰ τὸν κόσμο, διότι ἀποτελεῖ τὸ προοίμιον τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προκήρυξη τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων προκαταγγέλλεται τοῖς πᾶσι τὸν Χριστόν, καὶ γι' ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐκείνη, ποὺ στὸ πρόσωπό της ἐκπληρώνεται ἡ οἰκονομία τοῦ Κτίστου καὶ Θεοῦ μας. Γι' αὐτὸ πάντοτε νὰ γονατίζουμε μέρα καὶ νύχτα, μπροστὰ στὸ ἱερό Της Εἰκόνισμα καὶ νὰ τὴν παρακαλοῦμε στὰ δύσκολα τῆς ζωῆς μας, ἀλλὰ καὶ στὰ εὔκολα νὰ ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας γιὰ τὴν παντοτινὴ φροντίδα της πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀδιάλειπτο πρὸς τὸν Υἱὸ καὶ Θεό Της πρεσβεία της. Εἶναι τὸ στήριγμα καὶ ἡ ἐλπίδα μας, εἶναι «τὸ αἴτιο τῆς χαρᾶς μας».

Αὐτὴ ἡ Παναγία μας, ἂς πρεσβεύει γιὰ ὅλους μας, ὥστε μέσα στὴν ταραγμένη θάλασσα τῆς ζωῆς μας νὰ ἔρχεται ἡ γαλήνη, ποὺ μόνο ὁ Υἱός Της καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ χαρίζει. Ἡ Παναγία μαζί μας.

Ὁ παιδαγωγικὸς χαρακτῆρας τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἀρχιμανδρίτης Σάββας Παπαδόπουλος
Ἐφημέριος Ἱ. Ν. Προφήτη Ἠλία Παλλαδίου

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου εἶναι μία ἀπὸ τὶς μεγάλες θεομητορικὲς ἑορτὲς μέσα στὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔτος. Ἡ ἱστορικὴ καταγραφὴ τῶν Εἰσοδίων περιλαμβάνεται στὸ Πρωτευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου, ἕνα κείμενο ποὺ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἂς δοῦμε ὅμως ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ γεγονὸς ποὺ ἑορτάζουμε. Οἱ γονεῖς τῆς Παναγίας μας, ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἄννα, δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν παιδιὰ· σὲ προχωρημένη ὅμως ἡλικία δέχονται τὴν ἐπίσκεψη καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποκτοῦν μία κόρη. Καὶ ἀπὸ βαθιὰ εὐγνωμοσύνη προσφέρουν τὸ παιδί τους στὸν Θεό. «Κύριε αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺ μᾶς ἔδωσες εἶναι δικό Σου καὶ τὸ προσφέρουμε πάλι σὲ Σένα». Γι' αυτό, σὲ μικρὴ ἡλικία, ἡ Παρθένος Μαρία εἰσάγεται στὸν ναὸ καὶ προσφέρεται στὸν Θεὸ ὡς θυμίαμα εὔοσμο. Καὶ ἐκεῖ παραμένει ἀσφαλισμένη καὶ ἀφιερωμένη στὸν Κύριο. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς λοιπὸν ἑορτάζουμε, τὴν προσφορὰ καὶ τὴν ἀφιέρωση τῆς Παναγίας μας ἀπὸ τοὺς Θεοπατέρες Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα στὸν Θεό. Ἡ Παρθένος Μαρία μέσα στὸν Ναὸ ἐπισκιάζεται ἀπὸ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ γίνεται τὸ ὄργανο τῆς σωτηρίας καὶ τῆς λυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἔχουν γραφτεῖ πολλὰ γιὰ τὴν ἡμέρα αὐτή. Τὸ κυριότερο εἶναι ὅτι ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀφορμὴ γιὰ νὰ τονισθεῖ ἡ ποιότητα καὶ ἡ ἁγιότητα τοῦ προσώπου τῆς Παναγίας μας. Μία ποιότητα ἡ ὁποία σταδιακὰ τὴν ὁδήγησε στὸ νὰ ἀξιωθεῖ νὰ γίνει μητέρα τοῦ Θεοῦ μας. Ἀποτελεῖ ἀκόμη μία ἀφορμὴ ἡ ἡμέρα αὐτὴ γιὰ νὰ ἀναδειχθεῖ τὸ μεγαλεῖο τῆς Θεοτόκου.

Θὰ ἤθελα ὅμως σήμερα νὰ ταυτιστοῦμε μὲ ἕναν ἄλλο ρόλο. Θὰ ἤθελα νὰ ταυτιστοῦμε μὲ τὸν ρόλο τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἄννας· τῶν δύο ἐκείνων γονιῶν ποὺ παραδίδουν τὸ παιδί τους στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Τῶν δύο ἐκείνων γονιῶν ποὺ τὴν ἡμέρα τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου παίρνουν τὴν εὐθύνη νὰ παραδώσουν τὸ σπλάχνο τους, νὰ παραδώσουν τὸ παιδί τους, τὸ ὁποῖο ἀπέκτησαν καὶ σὲ μεγάλη ἡλικία, νὰ τὸ παραδώσουν στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ.

Πέρα λοιπὸν ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καθαυτὸ τῶν Εἰσοδίων, κατ' ἀρχὰς θὰ πρέπει νὰ σταθοῦμε στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ γονεῖς τῆς Παναγίας μας ἀποφασίζουν νὰ ἀπομακρύνουν τὸ παιδί τους ἀπὸ κοντά τους. Αὐτὸ ἴσως μπορεῖ νὰ ἀκούγεται σκληρό, ὄχι ὅμως μὲ τὴν ἔννοια νὰ τὸ διώξουν. Περισσότερο θὰ ἔπρεπε νὰ σταθοῦμε στὴν ἐπιθυμία τους καὶ τὴν ἀπόφασή τους νὰ ἐμπιστευθοῦν τὸ παιδί τους στὰ χέρια κάποιου, ποὺ ἀναγνωρίζουν ὡς ἱκανότερο ἀπὸ αὐτούς, νὰ τὸ ὁδηγήσει πρὸς κάπου καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση αὐτὸς ὁ κάποιος εἶναι ὁ Θεός. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἄννα παραδίδουν τὸ κοριτσάκι τους στὸν Θεό, οὐσιαστικὰ κάνουν μία πράξη ἡρωισμοῦ, ποὺ δὲν τὴν κάνει εὔκολα ἕνας γονιός, ὄχι μόνο σήμερα, ἀλλὰ σὲ ὅλες τὶς περιόδους τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Δύσκολα ὁ γονιὸς ἀποφασίζει νὰ ξεκολλήσει ἀπὸ πάνω του τὸ παιδί του. Εἶναι δύσκολος ὁ ἀπογαλακτισμὸς τοῦ παιδιοῦ καὶ

Τεῦχος 40ο • Ὀκτώβριος – Δεκέμβριος 2023

«Ἡ παράδοση τῶν παιδιῶν μας στὸν Θεὸ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ γίνεται μόνο μὲ τρόπο φυσικό, ὁρατό. Τὰ πιὸ οὐσιαστικὰ εἶναι τὰ εἰσόδια τῶν παιδιῶν μας στὴν πνευματικὴ ζωή· εἶναι αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν μέσῳ τῆς προσευχῆς. Τί ὡραῖα ποὺ τὸ λέει ὁ Ἅγιος Πορφύριος! «Ὅτι κάποια στιγμὴ πρέπει νὰ σταματήσουμε νὰ μιλᾶμε στὰ παιδιά μας γιὰ τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἀρχίσουμε νὰ μιλᾶμε στὸν Θεὸ γιὰ τὰ παιδιά μας».»

μάλιστα σὲ τόσο μικρὴ ἡλικία. Στὴν οὐσία πρόκειται γιὰ μία πράξη ἀρχοντιᾶς, ὡριμότητας καὶ πολλῆς πίστεως. Ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἄννας κρύβει μέσα της μία βαθιὰ ταπείνωση, μία βαθιὰ αἴσθηση ἀνεπάρκειας. Διότι ὅσο καλοὶ γονεῖς ἢ παιδαγωγοὶ καὶ ἂν εἴμαστε ἢ τουλάχιστον ὅσο καλοὺς καὶ ἂν θεωροῦμε τοὺς ἑαυτούς μας, δὲν τὰ μποροῦμε ὅλα. Καὶ μερικὲς φορὲς οἱ προθέσεις μας εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετες μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεών μας, τῶν παιδαγωγικῶν καὶ γονεϊκῶν πράξεών μας. Μὲ ἄλλα λόγια, δὲν τὰ καταφέρνουμε τόσο καλὰ ὅσο θὰ θέλαμε ὡς γονεῖς, ὡς δάσκαλοι, ὡς παιδαγωγοί.

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου ἀποτελοῦν μία ὑπενθύμιση νοήματος· εἴτε εἴμαστε γονεῖς, εἴτε παιδαγωγοί, εἴτε κατηχητές, εἴτε ὁτιδήποτε ἄλλο. Πρέπει νὰ ἀναλογιστοῦμε τὴν ἀνεπάρκειά μας. Ἴσως νὰ ἀποδεχόμαστε καὶ δικαίως τὴν ἀγωνία μας, καὶ τὶς καλές μας προθέσεις, γιὰ τὴν ἀνατροφὴ καὶ τὴ διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν μας, ὅμως κάποια στιγμὴ πρέπει νὰ ἀναλογιστοῦμε τὴν ἀνεπάρκειά μας καὶ μὲ αὐτογνωσία, αὐτοσυνείδηση, μὲ βαθιὰ ταπείνωση καὶ πίστη στὸν Θεὸ νὰ πάρουμε τὸ θάρρος καὶ τὴ μεγάλη ἀπόφαση νὰ παραδώσουμε τὰ παιδιά μας στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, ὅπως βλέπουμε νὰ κάνουν ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἄννα. Πάντα φτάνει ἡ στιγμὴ τῶν Εἰσοδίων τῶν δικῶν μας μαθητῶν, τῶν ἑπόμενων ἀπὸ ἐμᾶς γενεῶν, εἰσόδια ὅμως ποὺ θὰ τὰ πραγματοποιήσουμε ἐμεῖς! Θὰ μοῦ πεῖτε εἶναι εὔκολο; Ὄχι βέβαια! Πόσοι κόποι δὲν ἔχουν καταναλωθεῖ ἀπὸ γονεῖς γιὰ μία πρωινὴ προσέλευση τῶν παιδιῶν τους στὴ Λειτουργία; Πόσες φορὲς γονεῖς δὲν ἔχουν ἐπιμείνει, δὲν ἔχουν παρακαλέσει γιὰ νὰ ἀκολουθήσει τὸ παιδὶ μιὰ στοιχειώδη λατρευτικὴ ζωή, μιὰ στοιχειώδη πνευματικὴ ζωή; Πόσοι γονεῖς, πόσοι παιδαγωγοί, πόσοι δάσκαλοι δὲν ἔχουν βρεῖ μπροστά τους, γιὰ διάφορους λόγους, ἕνα τεῖχος, μία ἄρνηση, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ διαπεράσουν. Ὅμως ἡ κατάσταση αὐτὴ δὲν εἶναι ἀδιέξοδη, γιατὶ ὑπάρχει καὶ ἕνας δεύτερος τύπος, ἕνας δεύτερος τρόπος εἰσοδίων. Ὁ πρῶτος τύπος εἶναι αὐτὸ ποὺ γίνεται σήμερα, δηλαδὴ νὰ ἔρχεται ὁ γονιὸς νὰ παίρνει τὸ παιδί του ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸ βάζει μὲς τὴν Ἐκκλησία. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι πάντα ἐφικτό· δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὁ μοναδικὸς δρόμος. Πρέπει νὰ πιστέψουμε καὶ νὰ ἐλπίσουμε στὸν δεύτερο τύπο εἰσοδίων, ποὺ εἶναι τὰ εἰσόδια τῆς προσευχῆς. Ἡ παράδοση τῶν παιδιῶν μας στὸν Θεὸ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ γίνεται μόνο μὲ τρόπο φυσικό, ὁρατό. Τὰ πιὸ οὐσιαστικὰ εἶναι τὰ εἰσόδια τῶν παιδιῶν μας στὴν πνευματικὴ ζωή· εἶναι αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν μέσῳ τῆς προσευχῆς. Τί ὡραῖα ποὺ τὸ λέει ὁ Ἅγιος Πορφύριος! «Ὅτι κάποια στιγμὴ πρέπει νὰ σταματήσουμε νὰ μιλᾶμε στὰ παιδιά μας γιὰ τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἀρχίσουμε νὰ μιλᾶμε στὸν Θεὸ γιὰ τὰ παιδιά μας». Διαρκῶς γύρω μας ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀγωνία: τί θὰ γίνει μὲ τὸ παιδί μου; Τί δρόμο θὰ πάρει; Πῶς ζεῖ ἔτσι; Εἶναι σταυρὸς ἡ παιδαγωγία, ἀλλὰ στὴν Ἐκκλησία μας ὁ σταυρὸς ἀντέχεται γιατὶ ὑπάρχει ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ προοπτικὴ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἴσως τὸ μοναδικὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ



κρατήσουμε ἀνοιχτὸ τὸν δρόμο. Νὰ κρατήσουμε ὅσο μποροῦμε τὸ χωράφι ἀφρᾶτο. Ὁ σπόρος πέφτει ἀπὸ τὰ χέρια ἄλλου ἢ ἴσως ὁ σπόρος νὰ εἴμαστε ἐμεῖς. Σίγουρα ὄχι ὁ λόγος μας, ὁ ἐνοχικός, ὁ ἐπιτακτικός. Σίγουρα ὄχι τὰ πρέπει, ὄχι οἱ φωνές, ὄχι οἱ πιέσεις. Ἴσως νὰ γινόμαστε σπόρος ὅταν μεταβληθοῦμε σὲ ζωντανὰ παραδείγματα μιᾶς ζωῆς στὴν ὁποία καλοῦμε τὰ παιδιά μας νὰ συμμετάσχουν. Ἡ ἐμπειρία, τὸ βίωμα μιᾶς τέτοιας ζωῆς μιλάει καλύτερα ἀπὸ τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ κήρυγμα. Τοὺς καρποὺς τῶν κόπων μας μπορεῖ νὰ μὴν τοὺς προλάβουμε στὴ ζωὴ αὐτή. Μπορεῖ νὰ φύγουμε ἀπὸ αὐτὴν ἐδῶ τὴ ζωὴ καὶ μέσα μας νὰ ὑπάρχει μία θλίψη, μία ἀπογοήτευση, ὅτι τελικὰ δὲν τὰ καταφέραμε. Εἶναι πειρασμὸς ὅμως αὐτό. Πολλοὶ καρποὶ θὰ βγοῦν ἀργότερα καὶ πολλοὺς θὰ τοὺς χαροῦν ἄλλοι. Ἕνας ἅγιος καθηγητὴς ἔλεγε ὅτι ὁ ἱερέας ἐργάζεται μακροχρόνια, ἔτσι γίνεται καὶ μὲ κάθε παιδαγωγό.

Ἡ ἡμέρα, λοιπόν, τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καλὸ θὰ εἶναι νὰ θεωρεῖται μία ἡμέρα ἀφιερωμένη σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἀναλάβει ρόλο παιδαγωγίας, κάθε εἴδους παιδαγωγίας. Μία ἡμέρα τιμῆς πρὸς ἐκείνους· ἀλλὰ εἶναι καὶ μία ἡμέρα χαρᾶς, ἐλπίδας καὶ αἰσιοδοξίας. Τελικὰ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μεγαλώνει κανεὶς νέους ἀνθρώπους μὲ ὅσο τοῦ ἀναλογεῖ καὶ ὅσο ἀξιώθηκε. Εἶναι δύσκολος δρόμος, εἶναι δρόμος μὲ ἀγκάθια, μὲ πεσίματα, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἕνας δρόμος πρόκλησης. Κάθε στιγμὴ νὰ στρέφουμε τὰ μάτια στὸν Θεὸ καὶ νὰ λέμε: «Κύριε, βοήθησέ μας στὸ ἔργο ποὺ Ἐσὺ μᾶς ἀνέθεσες, φώτισέ μας, ὅ,τι ἀστοχίες ἔχουμε κάνει, ὅ,τι κακό, ὅ,τι ἀρνητικό, συγχώρα μας, ὅ,τι καλὸ κάναμε δικό Σου ἦταν. Πάρε τὰ δικά Σου παιδιὰ στὰ χέρια Σου, καὶ κάνε ὅ,τι νομίζεις. Σίγουρα καλύτερα ἀπὸ ἐμᾶς θὰ τὰ κάνεις».

Αὐτὰ εἶναι τὰ δικά μας εἰσόδια. Μακάρι νὰ τὰ ἀξιωθοῦμε καὶ ἂν ἔχει λίγο οἰκτιρμὸ ὁ Θεὸς πρὸς ἐμᾶς, ἂς ἀξιωθοῦμε νὰ τὰ δοῦμε πρὶν φύγουμε ἀπὸ αὐτὴν τὴ ζωή, μακάρι! Ἀλλιῶς ὅ,τι εἶναι νὰ γίνει ἂς γίνει, νὰ εἶναι εὐλογημένο!

Τεῦχος 40ο • Ὀκτώβριος – Δεκέμβριος 2023

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Ἱεροδιάκονος Ἀρσένιος Βασιλείου

Πνευματικὴ κίνηση Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος 2023

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ Τ.Ε.Φ.Α.Α



Τὴ Δευτέρα, 2 Ὀκτωβρίου 2023, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν Ἁγιασμὸ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Ἔτους 2023-2024 στὸ Ἀμφιθέατρο «Γεώργιος Παπαδριέλλης» τοῦ Τμήματος Ἐπιστήμης Φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ἀθλητισμοῦ (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

ΣΥΝΑΞΙΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΡΙΑΣ



Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Ἰάσμου καὶ ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ναό.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ



Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ τοῦ Ἰατροῦ ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς καὶ προέστη τῆς Ἀρτοκλασίας τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ροδόπης.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ





Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ παναγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Ἀρτεμίου. Ἀνήμερα ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ καὶ προέστη τῆς ἐπισήμου Δοξολογίας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΘΝΟΪΕΡΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ





Ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε τὸ μνημόσυνο τῶν Ἐθνοϊερομαρτύρων Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Κατόπιν ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνη δέηση στὸ μνημεῖο, ὄπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Βήματος.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ



Πραγματοποιήθηκε καὶ φέτος ἡ ἐτήσια συνάντηση τῶν κατηχητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὸν ἁγιασμὸ τέλεσε ὁ Σεβασμιώτατος, ἐνῶ ἀκολούθησε συζήτηση ἐπὶ τῶν θεμάτων καὶ τῶν στόχων τῆς νέας κατηχητικῆς χρονιᾶς.

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ ΑΠΟΡΩΝ



Ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν Ἁγιασμὸ στὸ Συσσίτιο Ἀπόρων τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Κομοτηνῆς, τὸ ὁποῖο ἐπαναλειτούργησε κατόπιν ἐργασιῶν ἀνακαινίσεως.

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΗΤΟΥ



Στὶς 25 Ὀκτωβρίου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Δημητρίου Νέας Σάντας καὶ ἀκολούθως στὸν ἑορτάζοντα ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ στὴ Νέα Καλλίστη, ὅπου προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος. Τὴν Πέμπτη, 26 Ὀκτωβρίου, κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Δημητρίου Ὑφαντῶν.



Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Σκέπης ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὸ ὁμώνυμο πανηγυρίζον Παρεκκλήσιο τοῦ Στρατοπέδου Ταγματάρχου Ἰωάννου Κούρδαλου, στὴ Νέα Καλλίστη. Ἀνήμερα, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ προέστη τῆς ἐπισήμου Δοξολογίας τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς. Ἀκολούθως, μετέβη στὸ Ἡρῶον τῆς πόλεως, ὅπου τέλεσε τὴν ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν μας.



ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ



Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔνδεκα ἐτῶν ἀπὸ τὴν εἰς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς Δαμασκηνοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς ἐπιμνημόσυνη δέηση.

Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΤΔ ΣΕ ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ





Ὁ Σεβασμιώτατος παρευρέθη στὴν τελετὴ Ἀναγορεύσεως τῆς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὡς Ἐπιτίμου Διδάκτορος τοῦ Τμήματος Πολιτικῆς Ἐπιστήμης τῆς Σχολῆς Κοινωνικῶν Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Δ.Π.Θ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ τῆς Νέας Ἀδριανῆς. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς ἱερούργησε στὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Λοφαρίου.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Ἐπισκόπου Πενταπόλεως, ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος καὶ τοῦ σεπτοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ξυλαγανῆς πρὸς τὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Ξυλαγανῆς, ὅπου χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ξυλαγανῆς.





Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ ἑορτάζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἀσωμάτων. Ἀνήμερα, προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΜΗΝΑ, ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΚΑΙ ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ

Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς ὁ Σεβασμιώτατος

χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τῆς Μονάδος Φροντίδος Ἡλικιωμένων Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε Ἐπιμνημόσυνη Δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἱδρυτῶν, προέδρων, συμβούλων, διευθυντῶν, μελῶν τοῦ προσωπικοῦ, εὐεργετῶν-δωρητῶν καὶ τροφίμων τοῦ Ἱδρύματος.



ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ



Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου Ματθαίου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας ποὺ προσέφεραν ὁ Σύλλογος Ἐργαζομένων στὶς Δ.Ο.Υ. Ροδόπης καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Τελωνείου Κομοτηνῆς πρὸς τιμὴν τοῦ προστάτου Ἁγίου τους.

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ



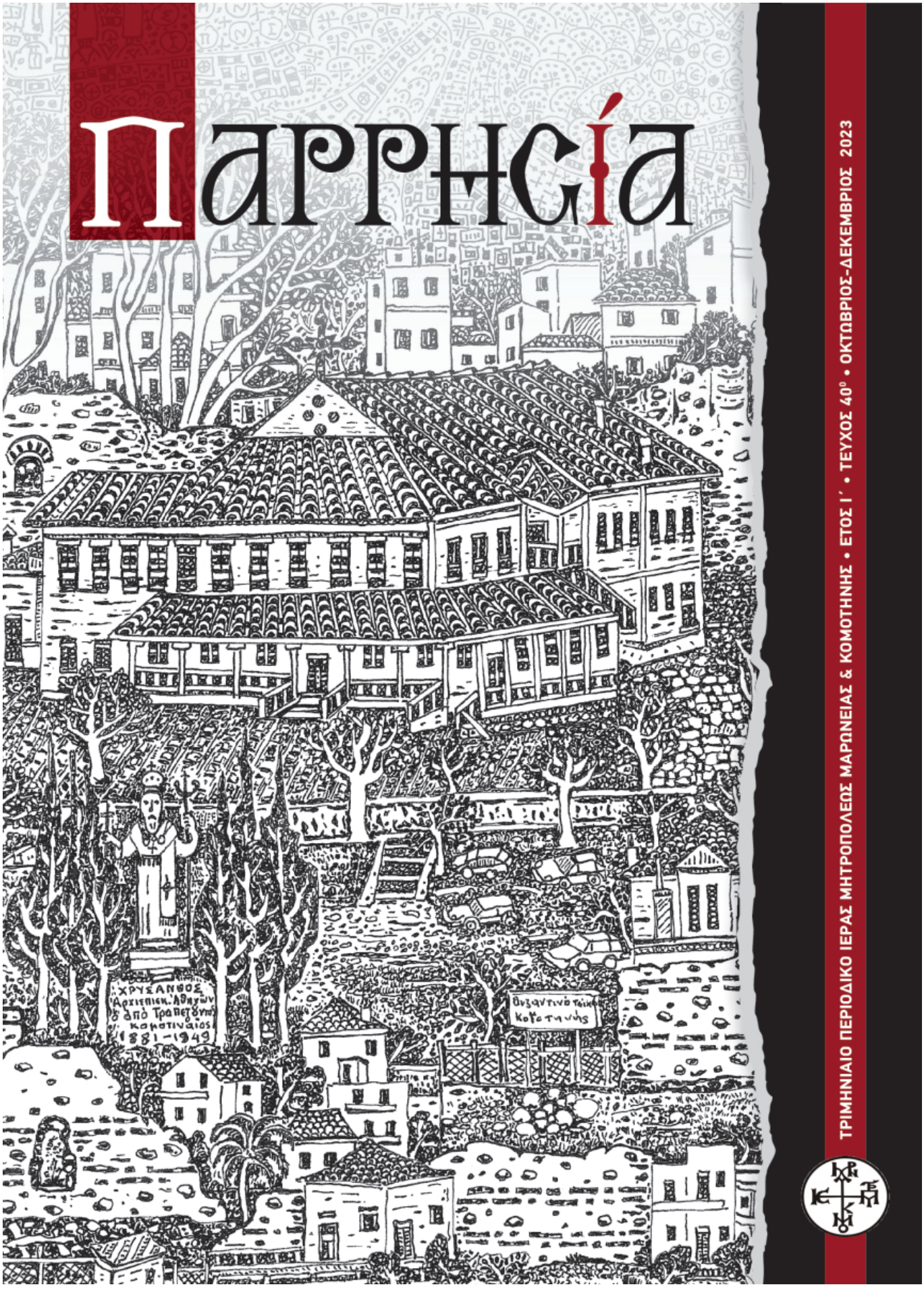
Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὴν ὡς ἄνω πανηγυρίζουσα Μονή, ἐνῶ κατόπιν μετέβη στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ Ἡμέρᾳ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.



Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ



Παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ, στὸν Ἱερὸ Ναὸ


Παρρησία
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Ι΄ • ΤΕΥΧΟΣ 40ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Ι΄ • ΤΕΥΧΟΣ 40ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Παρρησία

Τριμηνιαία Ἔκδοσις
Οἰκοδομῆς καὶ Ἐνημερώσεως

Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος
ΕΤΟΣ Ι΄ – ΤΕΥΧΟΣ 40ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Πρωτ. Γεώργιος Παπαβέργος
Πρωτ. Σταῦρος Κολιούσης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

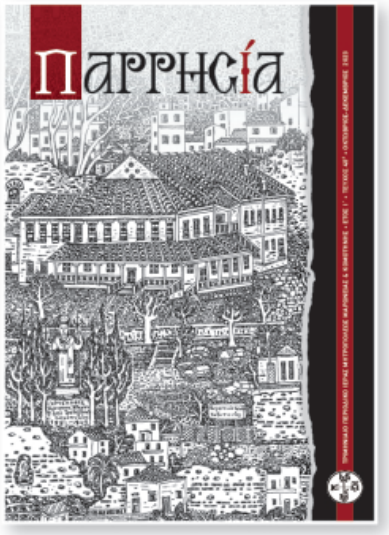
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσὲς

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσίδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικὸν Παρρησία
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνὴ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφεῖον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἔναντι Πανεπιστημιουπόλεως
69150 Κομοτηνὴ
Τηλ. 25310 31332
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com



Περιεχόμενα

03.
Χριστούγεννα 2023
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας
καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος

05.
Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου
τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Παπαβέργου
Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου

08.
Τὸ Πρόσωπο τῆς Παναγίας μας μέσα
ἀπὸ τὴν Λατρεία μας
— Ἀπὸ τὴν Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων
τῆς Θεοτόκου
τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Ἀντωνίου Χρ. Παπαθανασίου
Ἐφημέριου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀσκητῶν

11.
Ὁ παιδαγωγικὸς χαρακτῆρας τῆς ἑορτῆς
τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου
τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Σάββα Παπαδόπουλου
Ἐφημέριου Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτη Ἠλία Παλλαδίου

14.
«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»
Ἐπιμέλεια: Ἱεροδιακόνου Ἀρσενίου Βασιλείου



ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2023

Ἡ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐκεῖνο τὸ κομβικὸ σημεῖο τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας ποὺ τὴ χώρισε σὲ δύο περιόδους. Τὴν παλαιά, πρὸ Χριστοῦ, καὶ τὴν καινή, αὐτὴ ποὺ διάγουμε, τὴν μετὰ Χριστόν. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἀποτελεῖ καὶ τὴν κορυφαία ὥρα τῆς ἀνθρωπότητας. Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ἔγινε ἄνθρωπος, ἔλαβε πλήρη τὴν ἀνθρώπινη φύση, καὶ εἰσῆλθε στὴν ἀνθρώπινη πραγματικότητα.

Ὁ Ὤν, Αὐτὸς ποὺ πραγματικὰ ὑπάρχει πρὶν καὶ πέρα ἀπὸ τὸν χρόνο καὶ τὸ σύμπαν, γεννᾶται ὡς ἄνθρωπος. Γίνεται κάτι ποὺ δὲν ἦταν, λέει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος θέλοντας νὰ περιγράψει ὅσο ἐπιτρέπει ἡ ἀνθρώπινη διάνοια αὐτὸ τὸ ὑπερφυὲς καὶ ὑπερκόσμιο γεγονός. Ἦλθε ὁ Θεὸς στὴ γῆ καὶ ἀνέβηκε ὁ ἄνθρωπος στὸν οὐρανό. Ἔγινε ἄνθρωπος χωρὶς νὰ πάψει νὰ εἶναι Θεός. Ἔλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση προκειμένου νὰ συγκατοικήσει Αὐτὸς μαζί μας καὶ ἐμεῖς μὲ Αὐτόν.

Αὐτὴ τὴν ἀνεπανάληπτη ἀλήθεια ὁμολογοῦμε. Πιστεύουμε εἰς ἕναν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, Υἱὸ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέρα σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Ὁ ἄνθρωπος εἶχε ἀποστατήσει ἀπὸ τὸν Θεό. Στὴ διήγηση τοῦ γεγονότος τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων διαβάζουμε ὅτι ὁ Ἀδάμ, αἰσθανόμενος τὸν Θεὸ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, κρύφτηκε. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ ἄνθρωπος γύρισε τὴν πλάτη του στὸν Θεό, Ἐκεῖνος δὲν τὸν ἀρνήθηκε, δὲν τὸν ξέχασε. Δὲν σταμάτησε νὰ τὸν περιμένει καὶ νὰ τὸν ἀναζητᾶ. Ἔστειλε τὸν ἴδιο τὸν Μονογενῆ Του Υἱὸ νὰ προσλάβει τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ νὰ τὴν ἀποκαταστήσει στὴν ἀρχική της ἀθάνατη ὡραιότητα. Ὁ Θεὸς ἐνανθρώπησε ὥστε ἐμεῖς νὰ θεοποιηθοῦμε, ἐξηγεῖ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ αἰώνιο καὶ πάντοτε ἐπίκαιρο μήνυμα τῶν Χριστουγέννων. Αὐτὸ τὸ μήνυμα ὑπηρετεῖ καὶ εὐαγγελίζεται ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι προορισμένος νὰ ζεῖ ἐγκλωβισμένος στὴ ματαιότητα πρόσκαιρων καὶ φθαρτῶν πραγμάτων. Ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ὕπαρξη ἔχει μόνο μία πραγματικὴ καὶ ἀθάνατη πηγὴ χαρᾶς, τὴν ἕνωση μὲ τὸν Θεὸ μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνία τῆς θείας Χάριτός Του.

Ἡ πραγματικότητα γύρω μας φαίνεται σκοτεινή. Περάσαμε πρωτοφανεῖς φυσικὲς καταστροφές. Γνωρίσαμε μεγάλες οἰκονομικὲς δυσκολίες. Ὑποφέραμε ἀπὸ ἐπιδημικὲς ἀσθένειες. Θρηνήσαμε πολλὰ ἀθῶα θύματα σὲ περιστατικὰ ποὺ ὀφείλονται στὴν ἀδιαφορία τῆς ἀνθρώπινης σκληροκαρδίας, καὶ ἂν καὶ ἐμεῖς τώρα ἀπολαμβάνουμε μία εἰρήνη, γιὰ τὴν ὁποία κοπιάζουμε καὶ τὴν πληρώνουμε πολὺ ἀκριβὰ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά μας, γύρω μας, σχεδὸν

Τεῦχος 40ο • Ὀκτώβριος – Δεκέμβριος 2023



Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, Καππαδοκία.

στὴ γειτονιά μας, ὁ πόλεμος δείχνει πόσο ἀπάνθρωπος καὶ ἀδυσώπητος μπορεῖ νὰ γίνει ὁ ἄνθρωπος ὅταν περιχαρακωθεῖ στὴν αὐταρέσκεια τῆς ἰδεολογίας του καὶ πάψει νὰ ἀντιλαμβάνεται τὸν συνάνθρωπο ὡς ἀδελφό. Ὁ Θεὸς κατέβηκε στὴ γῆ, ὁ Χριστός γεννήθηκε καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας, ἀλλὰ ὁ κόσμος Αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Δὲν τὸν ἀναγνώρισε. Πλανημένος ἀπὸ τὰ κοσμικά του πρότυπα καὶ τὰ ἰδεολογήματα τῆς διανόησής του, περίμενε ἕναν Μεσσία ὡς ἄρχοντα ἐπίγειο καὶ παντοδύναμο, ποὺ θὰ τοῦ προσέφερε τὴν εὐτυχία μέσα ἀπὸ τὴν ὑλικὴ εὐμάρεια. Ὁ κόσμος Αὐτὸν οὐκ ἔγνω, καὶ οἱ ἴδιοι Αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὁ κόσμος δὲν ἀποδέχτηκε τὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ποὺ ἔφερε ἡ Ἐνανθρώπησή Του, αὐτὴ ποὺ δοξολόγησαν οἱ Ἄγγελοι κατὰ τὴν Γέννησή Του, εἶναι μόνο ἕνα ἐσωτερικὸ γεγονὸς στὶς καρδιὲς τῶν χριστιανῶν ποὺ ἀγωνίζονται νὰ ζοῦν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι μία παγκόσμια κατάσταση.

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία καὶ φέτος ἑορτάζει τὸ γεγονὸς τῆς ἐνανθρώπησης τοῦ Κυρίου καὶ εὐαγγελίζεται τὴν χαρὰ καὶ τῆς δικῆς μας σωτηρίας. Αὐτὸς ἄλλωστε εἶναι καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεώς Της, νὰ κάνει, δηλαδή, τὸν ἄνθρωπο κοινωνὸ στὴ μακαριότητα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ σκοπὸς καὶ τῆς δικῆς μας ζωῆς. Νὰ ἀγωνιζόμαστε, στὸ μέτρο τῶν ἀνθρωπίνων δυνατοτήτων μας, νὰ ὑπερβαίνουμε καθημερινὰ τὶς μικρότητές μας καὶ νὰ βιώνουμε τὴν χαρὰ τοῦ Κυρίου μέσα ἀπὸ τὴν μετοχή μας στὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Εὔχομαι ἀπὸ καρδιᾶς ἡ Γέννηση τοῦ Κυρίου μας νὰ εἶναι γιὰ ὅλο τὸν κόσμο πηγὴ χαρᾶς καὶ εἰρήνης. Εὐλογημένα καὶ χαρούμενα Χριστούγεννα!

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Παπαβέργος
Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος

Ἡ Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου), δηλαδὴ τῆς εἰσόδου τῆς τρίχρονης κόρης τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἄννας στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων ἀποτελεῖ τὴν δεύτερη κατὰ σειρὰ θεομητορικὴ ἑορτὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους μετὰ ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου).

Τὸ περιεχόμενο τῆς ἑορτῆς δὲν συναντᾶται στὰ τέσσερα Εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης, παρὰ μόνο στὸ ἀπόκρυφο, τὸ λεγόμενο «Πρωτευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου». Αὐτὸ τὸ ἀπόκρυφο εὐαγγέλιο εἶναι ἡ πηγή, ἀπὸ τὴν ὁποία ἄντλησαν στοιχεῖα τόσο οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας γιὰ νὰ οἰκοδομήσουν θεολογικὸ λόγο γιὰ τὴν ζωὴ τῆς Θεοτόκου μέσα στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τοῦ Ναοῦ, ὅσο καὶ γιὰ τὶς ἐκκλησιαστικὲς τέχνες, τὴν ὑμνογραφία καὶ τὴν ἁγιογραφία.

Σύμφωνα, λοιπόν, μὲ τὸ «Πρωτευαγγέλιο τοῦ Ἰακώβου», ὅταν ἡ Μαρία ἔγινε τριῶν ἐτῶν ὁ πατέρας της Ἰωακεὶμ κάλεσε τὶς παρθένες κόρες τοῦ Ἰσραὴλ νὰ τὴν συνοδεύσουν στὸν Ναό, κρατῶντας ἀναμμένες λαμπάδες. Ἔμπροσθεν τοῦ Ναοῦ τοὺς ὑποδέχθηκε ὁ Ἱερεύς, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τὴν ἀσπάσθηκε, τὴν εὐλόγησε καὶ προφήτευσε τὴν λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου διὰ μέσου αὐτῆς.

Στὸ Συναξάριο τῆς ἑορτῆς ἀναφέρεται ἡ εἴσοδος τῆς Μαρίας στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τοῦ Ναοῦ, ὅπου μόνο ὁ Ἀρχιερεὺς γιὰ μία μόνο φορὰ τὸν χρόνο εἰσέρχονταν. Ἐκεῖ παρέμεινε ἡ Θεοτόκος γιὰ δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια, τρεφομένη θαυμαστῶς ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ μὲ οὐράνια τροφὴ καὶ τὴν ὑπηρετοῦσαν ἄγγελοι. Ἡ Μαρία εἶχε φθάσει στὴ θέωση, συνδεδεμένη ἄμεσα μὲ τὴν θεωρία τοῦ Θεοῦ,



Εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ποὺ χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ 15ου αἰώνα, πρόσκειται σὲ εἰκονογραφικὰ πρότυπα τῆς κωνσταντινοπολίτικης παράδοσης καὶ ἀποκρυσταλλώνει τὸν τύπο ποὺ διαδίδεται πλατιὰ στὶς ἑπόμενες γενιὲς τῶν ζωγράφων. Ἀπόκειται στὸ Βυζαντινὸ καὶ Χριστιανικὸ Εἰκονικὸ Μουσεῖο (ΒΧΜ 13060).

εἶχε ἐπέλθει ἡ «ἐν Θεῷ σύγκρασις», ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

Ἡ ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου συνδέεται ἱστορικὰ μὲ τὴν ἀνέγερση ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸ τὸν Α΄ μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας στὸ σημεῖο ποὺ ἦταν κτισμένος ὁ παλαιὸς Ναὸς τοῦ Σολομῶντος στὰ Ἱεροσόλυμα. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τελέσθηκαν τὴν 21ην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 543. Ἡ ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων καθιερώθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη περὶ τὰ τέλη τοῦ 7ου, ἀρχὲς τοῦ 8ου αἰῶνος καὶ εἰσηγητής της εἶναι ὁ Ἅγιος Γερμανὸς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε δύο λόγους, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτορας Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς χαρακτήρισε τὴν ἑορτὴ ὡς ἡμέρα ἀργίας.

«Σήμερον τῆς εὐδοκίας ἡμῶν τὸ προοίμιον καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας ἡ προκήρυξις» ψάλλουμε στὸ ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς. Ἡ ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τὸ προοίμιο τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου γιὰ πρώτη φορὰ ψάλλονται οἱ καταβασίες τῶν Χριστουγέννων «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε...».

Ὁ Θεός ἀγαπᾶ τὸν ἄνθρωπο. Δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ τὸν ἀγαπᾶ, ἀκόμα καὶ μετὰ τὴν παρακοὴ καὶ τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ Αὐτόν. Δὲν μποροῦσε νὰ βλέπει τὸν ἄνθρωπο νὰ ζεῖ στὸ σκοτάδι κάτω ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ θανάτου καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱό Του τὸν μονογενῆ, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, διὰ τοῦ Ὁποίου πραγματοποιήθηκε ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ Παναγία μὲ τὴν εἴσοδό Της στὸν Ναὸ προετοιμάζει τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσία. Ἡ Εἴσοδός Της στὸν Ναὸ εἶναι ἡ προκήρυξη τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ συντελεστεῖ μόνον μὲ τὴν εὐδοκία καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ πρῶτος Ἀδὰμ ὑπέκυψε καὶ νικήθηκε ἑκούσια, χρειάστηκε ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος νὰ εἶναι ὄχι μόνο ἀναμάρτητος, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς ἀνεξαπάτητος καὶ ἀήττητος, ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ συγχωρεῖ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ καθιστᾶ ἀθώους τοὺς ἐνόχους, ποὺ ὄχι μόνο ζεῖ ἀλλὰ καὶ ζωοποιεῖ, ὥστε νὰ μεταδίδει ζωὴ καὶ ἄφεση ἁμαρτιῶν, ἀναζωογονώντας ὄχι μόνο τοὺς μεταγενεστέρους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὶν ἀπὸ Αὐτὸν ἀποθανόντες.

Ἑπομένως ὁ νέος Ἀδάμ ἦταν ἀναγκαῖο νὰ εἶναι ὄχι μόνο ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ Θεός, νὰ εἶναι κυριολεκτικῶς ζωὴ καὶ σοφία, δικαιοσύνη καὶ ἀγάπη, εὐσπλαχνία καὶ κάθε ἄλλο ἀγαθό, ὥστε νὰ διενεργήσει τὴν ἀνακαίνιση καὶ ἀναζώωση τοῦ παλαιοῦ Ἀδὰμ μὲ ἔλεος καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη.

Λέει περὶ τούτου ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν».[1] Ἔγινε, δηλαδή, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ὁ Ἀδάμ, ἐμψυχωμένος μὲ ψυχὴ ζωντανή, ποὺ δίνει ζωὴ καὶ στὸ σῶμα. Ὁ ἔσχατος Ἀδάμ, ὁ Κύριος δηλαδή, ὁ Ὁποῖος δέχθηκε ὅλη τὴν παρουσία καὶ κατοίκηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὑπῆρξε γεμάτος Πνεῦμα, ποὺ μεταδίδει ζωὴ πνευματική.

Στὸ σχέδιο αὐτὸ τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἔπρεπε ἡ ἀνθρώπινη φύση ποὺ νικήθηκε ἀπὸ τὸ κακὸ νὰ ἐπιστρέψει καὶ νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν δουλεία τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο ὁ Μεσσίας ἔπρεπε νὰ εἶναι «τέλειος ἄνθρωπος». Γι' αὐτὸ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνανθρώπησε. Γιὰ νὰ γίνει ὅμως αὐτὸ ἀπαιτήθηκε ἡ ἀμόλυντος καὶ ἀκήρατος Παρθένος νὰ Τὸν δεχθεῖ στὰ ἄσπιλα σπλάχνα Της, νὰ γίνει «ὁ καθαρώτατος ναὸς τοῦ σωτῆρος,

1 Α΄ Κορ. 15, 45.

ἡ πολυτίμητος παστὰς καὶ παρθένος». Ἡ Παναγία ἔγινε ὁ ζωντανὸς ναός, τὸ νυφικὸ δωμάτιο γιὰ νὰ ἀναπαυθεῖ ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

Εἶναι, σύμφωνα μὲ τὴν ἑρμηνευτικὴ τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ στοὺς ψαλμοὺς τοῦ Προφητάνακτος Δαυίδ, «ἡ Βασίλισσα», ἡ ὁποία «παρέστη ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ» καὶ «πᾶσα ἡ δόξα τοῦ βασιλέως ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη», δηλαδὴ ἡ ψυχή της εἶναι πλήρης θείων χαρίτων. Παρομοιάζει δὲ ὁ Ἅγιος τὴν Παναγία μὲ τὸ οὐράνιο τόξο, τὸ ὁποῖο «φαίνεται ἐντὸς τῶν νεφελῶν, εἶναι ἕνα κατὰ τὴν ὑπόσταση καὶ κατὰ τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ποικιλόχρωμον καὶ εὐχάριστον εἰς τὴν ὅρασιν, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ Ἄχραντος Παρθένος ἀπὸ τῆς παιδικῆς της ἡλικίας ἐκαλλωπίσθη μὲ ἀνεκφράστου ὡραιότητος κοσμήματα τὰ ὁποῖα εἶχαν ποικίλες ἀποχρώσεις, καὶ ὅσον προέκοπτε εἰς ἡλικίαν, τόσον πὔξανεν ἡ ὡραιότης τοῦ στολισμοῦ αὐτῆς». Διὰ τοῦτο «ἐπεθύμησε ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους της» καὶ ἐσκήνωσεν ἐντὸς αὐτῆς.

Ἐμεῖς δὲ, κατανοῶντας τὴ σημασία τῆς σωτηρίας ποὺ μᾶς ἑτοιμάστηκε δι' αὐτῆς, ἀποδίδουμε μὲ ὅλη τὴ δύναμή μας τὴν εὐχαριστία καὶ τὸν ὕμνο. Πραγματικά, ἂν ἡ εὐγνώμων γυναῖκα ποὺ ἀναφέρεται στὸ εὐαγγέλιο, μόλις ἄκουσε γιὰ λίγο τοὺς σωτηριώδεις λόγους τοῦ Κυρίου, ἀπέδωσε τὸν μακαρισμὸ καὶ τὴν εὐχαριστία στὴ μητέρα τούτου, ὑψώνοντας τὴν φωνή της ἀπὸ τὸν ὄχλο καὶ λέγοντας πρὸς τὸν Χριστό, «καλότυχη εἶναι ἡ κοιλία ποὺ σ' ἐβάστασε καὶ οἱ μαστοὶ ποὺ ἐθήλασες»,[2] ἐμεῖς ποὺ ἔχουμε κοντά μας γραμμένα ὅλα τὰ λόγια τῆς αἰώνιας ζωῆς, καὶ ὄχι μόνο τὰ λόγια, ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματα καὶ τὰ παθήματα καὶ τὴν δι' αὐτῶν ἔγερση τῆς φύσεώς μας ἀπὸ τοὺς νεκροὺς καὶ ἀνάληψή της ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό, καὶ τὴν δι' αὐτῶν ἐπηγγελμένη σ' ἐμᾶς ἀθάνατη ζωὴ καὶ ἀμετάτρεπτη σωτηρία, πῶς δὲν θ' ἀνυμνήσωμε καὶ μακαρίσωμε ἀδιαλείπτως τὴν μητέρα τοῦ χορηγοῦ τῆς σωτηρίας, τοῦ δοτῆρος τῆς ζωῆς, ἑορτάζοντας τώρα καὶ τὴν σύλληψη αὐτῆς καὶ τὴν γέννηση καὶ τὴν μετοίκηση στὰ ἅγια τῶν ἁγίων;

Ἀλλὰ ἂς μετοικίσωμε κι' ἐμεῖς τοὺς ἑαυτούς μας, ἀδελφοί, ἀπὸ τὴ γῆ στὰ ἄνω· ἂς μεταφερθῶμεν ἀπὸ τὴν σάρκα ἐπάνω στὸ πνεῦμα· ἂς μεταθέσωμε τὸν πόθο ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα στὰ μόνιμα· ἂς καταφρονήσωμε τὶς σαρκικὲς ἡδονές, ποὺ ἔχουν εὑρεθῆ ὡς δέλεαρ κατὰ τῆς ψυχῆς καὶ παρέρχονται γρήγορα· ἂς ἐπιθυμήσωμε τὰ πνευματικὰ χαρίσματα ποὺ μένουν ἄφθαρτα· ἂς ὑψώσωμε ἀπὸ τὴν κάτω τύρβη τὴ στάση καὶ τὴν διάνοιά μας· ἂς τὴν ἀνεβάσωμε στὰ οὐράνια ἄδυτα, ἐκεῖνα τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὅπου τώρα κατοικεῖ ἡ Θεοτόκος.

Διότι ἔτσι θὰ εἰσέλθουν σ' αὐτὴν ἐπωφελῶς γιὰ μᾶς μὲ θεάρεστη παρρησία καὶ τὰ ἁσματά μας καὶ οἱ δεήσεις μας πρὸς αὐτὴν κι ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παρόντα μὲ τὴ μεσιτεία της θὰ γίνωμε κληρονόμοι καὶ τῶν μελλόντων καὶ μενόντων ἀγαθῶν, μὲ τὴν χάρη καὶ φιλανθρωπία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας ποὺ ἐγεννήθηκε ἀπὸ αὐτὴν γιὰ μᾶς, στὸν ὁποῖο πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, μαζὶ μὲ τὸν ἄναρχο Πατέρα του καὶ τὸ συναΐδιο καὶ ζωοποιὸ Πνεῦμα, τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

2 Λουκ. 11, 27.

Πηγὲς

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, «Λόγος εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου»· Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, «Ὁ βίος τῆς Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας», μτφρ. Ἱερὸν Κελλίον Ἁγίου Νικολάου «Μπουραζέρη» Ἅγιον Ὄρος· Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, «Οἱ Θεομητορικὲς Ἑορτές, τὰ ἱστορικὰ καὶ θεολογικὰ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου».